

Av. Sibel SUIÇMEZ
Trabzon Milletvekili
İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Üyesi
Karadeniz Ekonomik İşbirliği Parlamenter Asamblesi Üyesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Sayın **Mahinur Özdemir Göktaş** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Saygılarımla.

S. SUIÇMEZ
Av. Sibel SUIÇMEZ
Trabzon Milletvekili

İzmir'in Urla ilçesinde 11 Ağustos 2026 tarihinde meydana gelen olayda, lösemi tedavisi gören ve zihinsel engelli olduğu belirtilen 19 yaşındaki Ahmet Barış Kandemir, annesi Nurten Kandemir tarafından öldürülmüş; ardından anne de yaşamına son vermiştir.

Bu tür olayların nedenlerinin tek bir etkene indirgenmesi mümkün değildir. Bununla birlikte engelli, ağır hasta, yaşlı veya sürekli bakıma ihtiyaç duyan bireylerin bakım sorumluluğunu üstlenen aile bireylerinin karşı karşıya kaldığı ekonomik güçlüklerin, kesintisiz bakım yükünün, sosyal izolasyonun, gelecek kaygısının ve psikolojik tükenmişliğin kamusal politikalar açısından değerlendirilmesi zorunludur.

Nitekim benzer bir acı olay **30 Aralık 2023 tarihinde Trabzon'da** yaşanmıştır. 80 yaşındaki Yaşar Aytekin, zihinsel engelli 52 yaşındaki kızı Gülgün Aytekin'i öldürdükten sonra kendi yaşamına son vermiştir. Olayın ardından babanın bıraktığı notta yer alan;

“Ölürsem kızım kim bakacak?”

sorusu, engelli bireylere yaşam boyu bakım veren binlerce anne ve babanın yaşadığı gelecek kaygısını bütün açıklığıyla ortaya koymuştur.

Bir engelli bireyin bakımını onlarca yıl boyunca üstlenen anne veya babanın yaşlanması, hastalanması, bakım verme kapasitesini kaybetmesi veya yaşamını yitirmesi halinde, engelli

Av. Sibel SUIÇMEZ
Trabzon Milletvekili
İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Üyesi
Karadeniz Ekonomik İşbirliği Parlamenter Asamblesi Üyesi

bireyin bakımının kim tarafından ve hangi koşullarda sürdürüleceği yalnızca ailenin çözmesi gereken özel bir mesele olarak görülemez.

Sosyal devletin görevi yalnızca engelli bireylere ve ailelerine nakdi yardım sağlamak değil; ihtiyaç halinde ulaşılabilecek gündüzlü ve yatılı bakım hizmetleri oluşturmak, bakım verenlerin dinlenmesini sağlayacak geçici ve ara bakım modellerini yaygınlaştırmak, psikososyal destek sunmak ve bakım veren kişinin artık bakım sağlayamayacağı döneme ilişkin güvenli ve sürdürülebilir bir gelecek planı oluşturmaktır.

Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı tarafından Evde Bakım Yardımı verilmekte, gündüzlü ve yatılı bakım kuruluşları işletilmekte ve mevzuatta belirli koşullar altında geçici bakım hizmetlerine yer verilmektedir. Ancak bu hizmetlerin ülke genelindeki erişilebilirliği, kapasitesi ve bakım veren ailelerin gerçek ihtiyaçlarını ne ölçüde karşıladığı konusunda kamuoyunun ayrıntılı biçimde bilgilendirilmesine ihtiyaç bulunmaktadır.

Özellikle ileri yaştaki anne ve babaların yıllarca ağır engelli çocuklarının bakımını tek başına sürdürdüğü durumlarda, ailelerin yalnızca maddi açıdan değil; psikolojik, sosyal ve fiziksel açıdan da düzenli olarak desteklenmesi ve risklerin kriz ortaya çıkmadan önce tespit edilmesi gerekmektedir.

Buna göre;

1. İzmir'in Urla ilçesinde 11 Ağustos 2026 tarihinde meydana gelen olayın ardından Bakanlığınız tarafından aileye ilişkin herhangi bir sosyal hizmet incelemesi başlatılmış mıdır? Kişisel veriler açıklanmaksızın, söz konusu ailenin olaydan önce Bakanlığınızın herhangi bir sosyal hizmet, sosyal yardım, evde bakım veya psikososyal destek programından yararlanıp yararlanmadığı tespit edilmiş midir?
2. Söz konusu aileyle olaydan önce Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü, Sosyal Hizmet Merkezi veya ASDEP personeli tarafından herhangi bir görüşme ya da hane ziyareti yapılmış mıdır? Yapılmış ise son görüşme hangi tarihte gerçekleştirilmiştir?
3. 30 Aralık 2023 tarihinde Trabzon'da Yaşar Aytekin'in zihinsel engelli kızı Gülgün Aytekin'i öldürdükten sonra yaşamına son vermesinin ardından Bakanlığınız tarafından herhangi bir idari veya sosyal hizmet incelemesi gerçekleştirilmiş midir?

Av. Sibel SUIÇMEZ
Trabzon Milletvekili
İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Üyesi
Karadeniz Ekonomik İşbirliği Parlamenter Asamblesi Üyesi

4. Kişisel veriler açıklanmaksızın, Yaşar Aytekin ve kızının olay öncesinde Bakanlığınızın evde bakım, sosyal yardım, gündüz bakım, aile danışmanlığı veya psikososyal destek hizmetlerinden herhangi birinden yararlanıp yararlanmadığı tespit edilmiş midir?
5. Yaşar Aytekin'in bıraktığı **“Ölürsem kızıma kim bakacak?”** ifadesinin ortaya koyduğu sorun kapsamında Bakanlığınız, ileri yaştaki anne ve babalar tarafından bakımı sağlanan engelli bireylerin gelecekteki bakım ihtiyacını güvence altına almaya yönelik ülke çapında herhangi bir çalışma başlatmış mıdır?
6. Türkiye genelinde engelli bireylerin bakımını üstlenen kişilerden **65 yaş ve üzerinde olanların sayısı kaçtır?** Bunların kaç 70, 75 ve 80 yaş üzerindedir? Bu verilerin Trabzon özelindeki dağılımı nedir?
7. Bakanlığınız tarafından, engelli bireyin bakımını üstlenen anne, baba veya diğer yakınların yaşı, sağlık durumu, bakım yükü, sosyal destek ağı ve psikolojik durumunu düzenli biçimde değerlendiren bir **“bakım veren risk değerlendirme sistemi”** bulunmakta mıdır?
8. Bakım veren kişinin ileri yaşta olması, ağır hastalığının bulunması, tek başına yaşaması veya bakım verme kapasitesinin azalması halinde Bakanlığınız tarafından aileye resen sosyal hizmet desteği sağlanmakta mıdır? Bu durumdaki ailelerin kriz ortaya çıkmadan önce tespit edilmesine yönelik bir erken uyarı mekanizması var mıdır?
9. Engelli bireyin anne veya babasının yaşamını yitirmesi ya da artık bakım veremeyecek duruma gelmesi halinde uygulanmak üzere engelli birey için önceden hazırlanmış bireysel bir **“gelecek bakım planı”** oluşturulmakta mıdır? Böyle bir uygulama bulunmuyorsa başlatılması planlanmakta mıdır?
10. Türkiye genelinde ve Trabzon'da evde bakım yardımından yararlanan engelli birey sayısı ile bu kişilerin bakımını üstlenen aile bireylerinin sayısı kaçtır?
11. Evde Bakım Yardımı için son beş yılda yapılan başvuruların kaç ı kabul, kaç ı reddedilmiştir? Ret gerekçelerinin gelir kriteri, engellilik/bakım ihtiyacı değerlendirmesi ve diğer nedenler itibarıyla dağılımı nedir?

Av. Sibel SUIÇMEZ
Trabzon Milletvekili
İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Üyesi
Karadeniz Ekonomik İşbirliği Parlamenter Asamblesi Üyesi

12. Bakanlığınız mevzuatı kapsamında bakım veren kişinin çeşitli nedenlerle geçici olarak bakım sağlayamaması durumunda engelli bireyin yılda belirli bir süre bakım ve rehabilitasyon merkezlerinde geçici misafir olarak kabul edilebilmesine yönelik uygulamadan **2024, 2025 ve 2026 yıllarında kaç engelli birey ve aile yararlanmıştır?** Bu kişilerin kaçının ikametgâhı Trabzon'dadır?
13. Evde bakım yardımından yararlanan bireylerin gündüz hizmet merkezlerinden belirli sürelerle yararlanmasına ilişkin uygulamadan ülke genelinde ve Trabzon'da kaç kişi yararlanmaktadır? Mevcut kapasite nedeniyle hizmet alamayan veya sıra bekleyen kaç kişi bulunmaktadır?
14. Trabzon Gündüz Bakım, Rehabilitasyon ve Aile Danışma Merkezi'nin mevcut kapasitesi kaçtır? Merkezden hâlihazırda kaç engelli birey yararlanmaktadır ve hizmet almak için sıra bekleyen kişi sayısı kaçtır?
15. Trabzon'un nüfusu, coğrafi yapısı ve ilçelerinin merkeze uzaklığı dikkate alındığında yalnızca Ortahisar'da değil, **Akçaabat, Vakfıkebir, Of, Sürmene ve diğer ilçelerde de engelli bireylere yönelik gündüzlü bakım ve rehabilitasyon merkezi kurulmasına ilişkin bir planlama bulunmakta mıdır?**
16. Engelli bireylere uzun süreli ve yoğun bakım veren aile üyelerine yönelik ülke genelinde düzenli, ücretsiz ve erişilebilir **psikolojik destek programı** bulunmakta mıdır? Bulunmakta ise 2024, 2025 ve 2026 yıllarında bu hizmetlerden kaç bakım veren yararlanmıştır?
17. Bakım verenlerin tükenmişlik, depresyon, sosyal izolasyon ve benzeri psikososyal risklerinin belirli aralıklarla değerlendirilmesine yönelik standart bir Bakanlık protokolü bulunmakta mıdır?
18. Bakanlığınız tarafından engelli bireylere bakım veren ailelerin belirli saat veya günlerde bakım sorumluluğunu profesyonel personele devrederek dinlenebilmesini sağlayacak **“mola evi”, “ara bakım” veya benzeri hizmet modellerinin** ülke genelinde yaygınlaştırılması planlanmakta mıdır?
19. Türkiye genelinde Bakanlığınıza bağlı veya Bakanlığınızca desteklenen kaç gündüzlü engelli bakım merkezi, yatılı bakım ve rehabilitasyon merkezi, engelsiz yaşam merkezi ve geçici bakım hizmeti veren kuruluş bulunmaktadır? Bu kuruluşların toplam kapasitesi ve doluluk oranı nedir?

Av. Sibel SUIÇMEZ
Trabzon Milletvekili
İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Üyesi
Karadeniz Ekonomik İşbirliği Parlamenter Asamblesi Üyesi

20. Bu kuruluşlarda yer bulunamaması nedeniyle yatılı veya gündüzlü bakım hizmeti için bekleyen engelli birey sayısı Türkiye genelinde ve Trabzon özelinde kaçtır? Ortalama bekleme süresi ne kadardır?
21. Engelli veya ağır hastalığı bulunan bir bireye yıllarca tam zamanlı bakım veren aile üyelerinin bakım emeğinin sosyal güvenlik sistemi kapsamında değerlendirilmesi; bakım sürelerinin **emeklilik hakkına, sigortalılığa veya yıpranma payına** konu edilmesine yönelik Bakanlığınızca yürütülen bir çalışma var mıdır?
22. Evde bakım yardımından yararlanan bakım verenlerin ne kadarı herhangi bir sosyal güvenlik kapsamında değildir? Bu kişilerin emeklilik ve sosyal güvenceye erişmesini sağlayacak prim desteği veya özel bir sigorta modeli üzerinde çalışılmakta mıdır?
23. Ağır engelli bireylerin bakımını tek başına üstlenen ve aynı zamanda ileri yaşta, kronik hastalığı bulunan veya ekonomik yoksunluk yaşayan bakım verenlerin Bakanlık tarafından **öncelikli risk grubu** olarak tanımlanması yönünde bir çalışma bulunmakta mıdır?
24. Engelli bireylerin ve bakım veren aile üyelerinin ihtiyaçlarının yalnızca nakdi yardımlar üzerinden değil; **evde profesyonel bakım, gündüzlü bakım, geçici yatılı bakım, psikososyal destek, sosyal hizmet danışmanlığı ve bakım verenin dinlenme hakkını** kapsayacak bütüncül bir kamusal bakım modeli içerisinde ele alınmasına yönelik yeni bir düzenleme yapılması planlanmakta mıdır?
25. Cumhurbaşkanlığı tarafından ilan edilen **Aile ve Nüfus On Yılı** kapsamında, engelli, yaşlı ve ağır hastalığı bulunan bireylere bakım veren ailelerin desteklenmesi için hangi somut hedefler, bütçe, personel ve hizmet kapasitesi öngörülmüştür?
26. İzmir'de ve daha önce Trabzon'da meydana gelen bu ağır olayların ardından, bakım ihtiyacı bulunan bireylerin ve onların bakımını üstlenen ailelerin yalnızlaşmasını önlemeye yönelik mevcut politikaların yeterliliğinin yeniden değerlendirilmesi amacıyla Bakanlığınızca kapsamlı bir inceleme yapılacak mıdır?